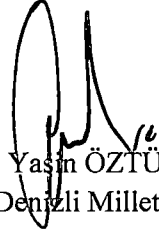

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Üniversite, yalnızca diploma dağıtan bir kurum değildir.

Üniversite; bilginin üretildiği, bilimsel düşüncenin geliştiği, gençlerin sorgulamayı öğrendiği ve bir ülkenin gelecekteki insan gücünün yetiştirildiği yerdir.

Bir ülkenin üniversiteleri güçlüyse ekonomisi de teknolojisi de hukuku da demokrasisi de güçlenir.

Ancak üniversitelerde liyakat tartışılıyorsa, akademisyen araştırma yapmak yerine geçim derdiyle uğraşıyorsa, genç bilim insanları geleceklerini başka ülkelerde arıyorsa ve akademik kadro ilanları kamuoyunda sürekli "kişiyeye özel ilan" tartışmalarına konu oluyorsa burada yalnızca üniversitelerin değil, Türkiye'nin geleceğinin sorgulanması gerekir.

Bilimin referansı olmaz.

Bilimin torpili olmaz.

Bilimin yakını, tanıdığı, adamı olmaz.

Bilimde tek ölçü liyakattir.

Bir akademik kadro ilanında öylesine ayrıntılı ve dar bir çalışma konusu tarif ediliyorsa ve bu şartları Türkiye'de neredeyse yalnızca tek bir kişi karşılayabiliyorsa ortada açık rekabet bulunup bulunmadığının sorgulanması gerekir.

Üniversite kadroları kimsenin şahsi tasarruf alanı değildir.

O kadroların maaşını Millet ödemektedir.

Türkiye'nin bir başka meselesi de bilimsel araştırmaya ayrılan kaynakların niteliği ve dağılımıdır.

Üniversite açmak tek başına bilim üretmek anlamına gelmez.

Laboratuvar yoksa, araştırma bütçesi yetersizse, genç akademisyen araştırma desteğine ulaşamıyorsa, üniversite-sanayi iş birliği kâğıt üzerinde kalıyorsa tabela sayısındaki artış bilimsel gelişme değildir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'deki Devlet ve vakıf üniversitelerinde görev yapan toplam akademik personel sayısı kaçtır?
- 2) Araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, doktor öğretim üyesi, doçent ve profesörlerin sayıları nasıl ayrı ayrı nedir?

- 3) Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı kaçtır?
- 4) Bu oran üniversitelere göre nasıl değişmektedir?
- 5) Öğretim elemanı başına en fazla öğrenci düşen 20 üniversite hangileridir?
- 6) Akademik personel ihtiyacı bulunduğu hâlde kadro tahsis edilemeyen bölüm sayısı kaçtır?
- 7) Son beş yılda üniversiteler tarafından yayımlanan akademik personel ilanlarının toplam sayısı kaçtır?
- 8) İlan şartlarının belirli bir kişiyi tarif ettiği iddiasıyla YÖK'e yapılan şikâyet sayısı kaçtır?
- 9) Bu şikâyetlerin kaçında inceleme başlatılmıştır?
- 10) Kaç ilanın iptaline veya düzeltilmesine karar verilmiştir?
- 11) "Kişiye özel ilan" niteliğinde olduğu tespit edilen ilanları hazırlayan yöneticiler hakkında hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?
- 12) Bu nedenle hakkında disiplin işlemi yapılan yönetici sayısı kaçtır?
- 13) Akademik ilanlarda aday havuzunu gereksiz biçimde daraltan özel çalışma alanı şartlarının kaldırılması planlanmakta mıdır?
- 14) Akademik kadroların merkezi ve şeffaf bir sistem üzerinden ilan edilmesi sağlanacak mıdır?
- 15) Başvuran bütün adayların akademik puanlarının anonimleştirilmiş biçimde kamuoyuna açıklanması mümkün müdür?
- 16) Kadroya alınan adayın neden tercih edildiğinin bilimsel gerekçeyle açıklanması zorunlu hâlde getirilecek midir?
- 17) Akademik personel seçim jürilerinin belirlenme yönteminde değişiklik planlanmakta mıdır?
- 18) Jüri üyeleriyle aday arasındaki akademik danışmanlık, ortak yayın veya yakınlık ilişkilerinin açıklanması zorunlu mudur?
- 19) Çıkar çatışması bulunan jüri üyelerinin değerlendirmeye katılması kesin biçimde engellenecek midir?
- 20) Akademik kadro sonuçlarına ilişkin açılan dava sayısı son beş yılda kaçtır?
- 21) Mahkemeler tarafından iptal edilen akademik atama işlemi sayısı kaçtır?
- 22) Akademik etik ihlali nedeniyle hakkında işlem yapılan akademisyen sayısı kaçtır?
- 23) İntihal nedeniyle verilen disiplin cezalarının sayısı kaçtır?
- 24) Sahte veya şaibeli bilimsel yayın nedeniyle işlem yapılan kişi sayısı kaçtır?
- 25) Para karşılığı yayın yapan yağmacı dergilerde yayımlanan çalışmaların akademik yükseltmelerde kullanılmasını tamamen engelleyecek sistem var mıdır?
- 26) Akademik teşvik sisteminde sahte veya nitelsiz yayın üretimini teşvik eden unsurların bulunduğu kabul edilmekte midir?
- 27) Akademik yükseltmelerde yayın sayısı yerine bilimsel etki ve niteliğin ağırlığını artıracak düzenleme yapılacak mıdır?
- 28) Türkiye'deki üniversitelerin yıllık toplam bilimsel araştırma bütçesi ne kadardır?
- 29) Bu tutarın üniversitelerin toplam bütçesine oranı nedir?
- 30) Üniversiteler arasında araştırma bütçesi dağılımındaki fark ne kadardır?
- 31) Araştırma görevlilerinin bağımsız araştırma desteğine ulaşma oranı nedir?
- 32) Doktora öğrencilerine sağlanan ortalama araştırma desteği ne kadardır?
- 33) Bilimsel araştırma yapmak için kendi cebinden harcama yapan akademisyenlerin durumuna ilişkin araştırmanız bulunmakta mıdır?
- 34) Üniversite laboratuvarlarının cihaz ve teknolojik altyapısına ilişkin merkezi envanter mevcut mudur?
- 35) Kullanılamaz veya teknolojik olarak eskimiş laboratuvar cihazlarının toplam değeri bilinmekte midir?
- 36) Yüksek maliyetle satın alındığı hâlde yeterince kullanılmayan bilimsel cihazların tespiti yapılmakta mıdır?
- 37) Üniversiteler arasında ortak laboratuvar kullanım sistemi yaygınlaştırılacak mıdır?
- 38) Doktora eğitimini tamamladıktan sonra akademide kadro bulamayan araştırmacı sayısı kaçtır?

- 39) Yurt dışında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı akademisyen sayısına ilişkin veri bulunmakta mıdır?
- 40) Son beş yılda yurt dışına giden akademisyen sayısı kaçtır?
- 41) Türkiye'ye geri dönen akademisyen sayısı kaçtır?
- 42) Akademik beyin göçünün nedenlerine ilişkin kapsamlı araştırma yapılmış mıdır?
- 43) Genç bilim insanlarının Türkiye'de kalmasını sağlayacak uzun vadeli araştırmacı programı hazırlanacak mıdır?
- 44) Doktora öğrencilerinin ekonomik ve sosyal güvencelerinin artırılması planlanmakta mıdır?
- 45) Üniversitelerde idari görevlerin akademik liyakatten bağımsız biçimde dağıtıldığı iddialarına ilişkin denetim yapılmakta mıdır?
- 46) Rektörlük yönetimlerinin akademik kadro tahsisleri üzerindeki yetkilerinin objektif kriterlere bağlanması planlanmakta mıdır?
- 47) Üniversitelerin bilimsel performansını yalnızca yayın sayısı ile değil patent, atıf, teknoloji üretimi, toplumsal katkı ve araştırma kalitesiyle ölçen yeni sistem kurulacak mıdır?
- 48) Uluslararası üniversite sıralamalarında Türkiye'deki üniversitelerin durumunun iyileştirilmesi için belirlenmiş somut hedefler nelerdir?
- 49) 2030 yılına kadar dünyanın ilk 100 üniversitesi arasına Türkiye'den kaç üniversitenin girmesi hedeflenmektedir?
- 50) Üniversitelerde akademik özgürlük ortamının bilimsel üretime etkisine ilişkin YÖK tarafından araştırma yapılmakta mıdır?
- 51) Bir genç akademisyenin "Ne kadar iyi bilim yaparsam ilerlerim" yerine "Kadro kimin için açılacak?" diye düşünmek zorunda kaldığı bir sistemin bilim üretebileceğine inanıyor musunuz?
- 52) Akademik kadroları her türlü kayırmacılık şüphesinden arındıracak, ilanından jüri değerlendirmesine kadar bütün aşamaları denetlenebilir hâle getirecek Akademik Liyakat ve Şeffaflık Sistemi ne zaman kurulacaktır?